

XXVI ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневник

НА

46. заседание

Сряда, 3 април 1946 г.

(Открито в 16 ч. 35 м.)

Председателствувал председателят Васил Коларов.

Секретари: Тодор Тихолов и Любен Георгиев.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуски	549	Декларация за бъдещата дейност на новото правителство. (Прочитане от министър-председателя Кимон Георгиев) 550
Отговор на приветствието, отправено от Народното събрание до Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики. (Прочитане от председателя Васил Коларов)	549	Говорили: д-р Минчо Нейчев 551 Д-р Михаил Геновски 551 Христо Тодоров 552 Д-р Георги Атанасов 553 Стефан Габровски 553
Законопроекти	549, 554	Предложение от всички парламентарни групи за дневен ред, по повод правителствената декларация. (Приемане) 553
Укази № № 6 и 7 за назначаване на Кимон Георгиев за министър-председател и назначаване на новото правителство. (Прочитане от министър-председателя)	550	Дневен ред за следващото заседание 554

(Точно в 16 ч. 35 м. влизат всички министри, с изключение на министъра на търговията и продоволствието Димитър Нейков, начело с министър-председателя Кимон Георгиев, посрещнати със стъване на крака и продължителни ръкопляскания от всички народни представители и от бюрото на Народното събрание)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Заседанието е открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Чичовски, Атанас Добревски, Борис Стефанов, д-р Васил Ханджиев, Вълко Червенков, Димитър Икономов, Екатерина Аврамова, Екатерина Николова, Елена Кецакова, Иван Гутев, Иван Арнаудов, Кирил Тонев, Коста Крачанов, Любомир Коларов, Мария Маринов, Милан Маджарски, Никола Балканджиев, д-р Петър Пачев, д-р Петър Попсаков, Руси Табаков, Ради Найденов, Станимир Гърнев, Стефан Керекков, Титко Черноколев, Тодор Тодоров, Тодор Янакиев)

Председателството е разрешило отпусък на следните г-да народни представители: Желю Господинов Желев — 1 ден; Тодор Панайотов — 1 ден, Стоян Ат. Сюлемезов — 1 ден, Иван Дим. Станков — 1 ден, Жеко Кръстев — 1 ден, д-р Георги Атанасов х. Гецов — 2 дена, Тодор Янакиев — 2 дена, Малю Калев — 2 дена, Йордан Болуров — 2 дена, Коста Крачанов — 3 дни, Ради Найденов — 3 дни, Милан Цанков Маджарски — 3 дни, Екатерина Николова — 3 дни, д-р Васил Ханджиев — 3 дни, Атанас Добревски — 3 дни, Цоло Кръстев — 4 дни, Петър Йорданов Ковачев — 4 дни, Мария Станев — 5 дни, Борис Ангелов Костов — 5 дни, Титко Черноколев — 7 дни, Борис Стефанов х. Матеев — 14 дни и Елена Кецакова — 15 дни.

Народният представител д-р Петър Пачев моли да му бъде разрешен 7 дни отпусък. Понеже той досега е ползвал 15 дни отпусък, следва, исканият отпусък да му бъде разрешен от Народното събрание. Които г-да народни представители са съгласни да бъде разрешен 7-дневен отпусък на народния представител д-р Петър Пачев, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

В отговор на приветствието, отправено от Народното събрание до Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики е получено следното телеграфическо приветствие: (Чете)

„До председателя на Народното събрание на България г-н Коларов.

До подпредседателите г-да Трайков, Попзлатев, Христов и Костурков, София.

От името на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики благодаря Ви за топлия поздрав, отправен към Върховния съвет.

Ние пожелаваме на Народното събрание на България успешна работа за благо на българския народ.

Председател на Съюзния съвет на Върховния съвет на Съветските социалистически републики А. Жданов,

Председател на Съвета на националностите на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики В. Кузнецов.“ (Бурни и продължителни ръкопляскания. Бюрото на Народното събрание, министрите и народните представители стават прави.)

Съобщавам на Народното събрание, че са постъпили следните законопроекти:

От Министерството на информацията и на изкуствата — законопроект за разрешаване на фондация „Българско дело“ — София, да сключи заеми от Българската земеделска и кооперативна банка

в размер на 110.000.000 лв. за нуждите на българската кинематография.

От същото министерство — законопроект за разрешаване на министъра на информацията и на изкуствата да сключи заем от Пощенската спестовна каса в размер на 100.000.000 лв., и за създаване строителен комитет за доизграждане на Народната библиотека в София.

От същото министерство — законопроект за запазване членувачето в съответните взаимноспомогателни и посмъртни каси на длъжностни лица, преминали на служба при Министерството на информацията и на изкуствата от други ведомства.

От Министерството на земеделието и държавните имоти — законопроект за допълнение на наредбата-закон за Българската земеделска и кооперативна банка.

От Министерството на финансите — законопроект за разрешаване безмитния внос на обувки, дрехи и бельо (нови или употребявани), медикаменти, сапун, консервирани хранителни продукти, медицински и леки занаятчийски инвентарни предмети (шевни машини, обучаещи машини и други), подарени от Американския помощен комитет „Джойнт“ или от Еврейската помощна организация в Лондон за бедните евреи в страната.

От Министерството на народното здраве — законопроект за изменение и допълнение на чл. 237 от закона за народното здраве.

От Министерството на вътрешните работи — законопроект за изменение и допълнение на закона за финансово облекчение и зазадръбяване на общините.

Законопроектите са раздадени на г-да народните представители и ще бъдат поставени на дневен ред.

Повистваме към дневния ред.

Има думата г-н министър-председателят.

Министър-председател Кимон Георгиев: (Посрещнат с ръкопляскания и ставане на крака от министрите, бюрото на Народното събрание и народните представители)

Уважаеми г-жи и г-да народни представители! Правителството, което бе образувано през паметните и шеметни събития около 9 септември в ранното утро на тоя ден продължи да управлява страната почти цяла година и половина. Естествено, тоза правителство не носеше парламентарен и конституционен характер. То се роди при един извънредни обстоятелства, понятни за вас и за целия български народ.

Правителството на Отечествения фронт, което управлява през тоя период време, никога не беше чуждо на мисълта час по-скоро да парламентаризира управлението, което отговаря на духа на демократичния и парламентарен режим на нашата страна. В името именно на тая задача — да се нормализира управлението на страната — правителството на 21 март подаде своята оставка и предостави на конституционните фактори, Парламента и регентството да определят бъдещото ново правителство. Това е пътят, по който именно правителството може да добие характера, който желаем то да има — демократичен, парламентарен и конституционен характер.

Оставката на правителството беше приета, и след съответни сондажи и оторизираните представители на Парламента и на партиите, които съставляват Отечествения фронт, Регентството ме натовари да съставя новото правителство. Това беше на 22 март. Още на следния ден пристъпих към едно предварително разузнаване на настроенията и схващанията на парламентарните групи и на следния ден, както ви

е известно, започнах един сериозен и искрен опит да бъдат привлечени в управлението опозиционните групи, изходящи от партитите на Отечествения фронт. Този опит продължи цели четири дни. За нещастие обаче този опит не успя, благодарение крайната непримиримост на тези две опозиционни групи. Затова бях принуден на нова сметка да се нагърбя да съставя правителство само из рамките на Отечествения фронт, из рамките на Парламента. Такова правителство успях да образувам и го представих за утвърждение на г-да регентите.

Г-да регентите утвърдиха това правителство със следните два указа: (Чете)

„На основание на чл. 150 от конституцията постановихме и постановяваме да назначим за председател на Министерския съвет г-н Кимон Георгиев. Изпълнението на настоящия указ се възлага на министър-председателя. Издаден в София на 31 март 1946 г. Регенти: Венелин Ганев, Цветко Бобошевски, Тодор Павлов.

Указ № 7. По доклад на министър-председателя от 31 март 1946 г. под № 107 постановихме и постановяваме да назначим за министър без портфейл председателя на Министерския съвет г-н Кимон Георгиев; за подпредседател на Министерския съвет, той и министър на електрификацията, водите и природните богатства, г-н Трайчо Костов; за подпредседател на Министерския съвет той и министър на земеделието и държавните имоти г-н Александър Оббов; за министър на външните работи и изповеданията г-н Георги Кулишев; за министър на вътрешните работи г-н Антон Югов; за министър на народното просвещение г-н Стоян Костурков; за министър на финансите г-н Иван Стефанов; за министър на правосъдието г-н Любюн Коларов; за министър на войната г-н генерал-полковник Дамян Велчев; за министър на търговията и продоволствието г-н Димитър Нейков; за министър на обществените сгради, пътищата и благоустройството г-н Георги Драгчев; за министър на железниците, пощите и телеграфите г-н Стефан Тончев; за министър на народното здраве г-н д-р Рачо Ангелов; за министър на социалната политика г-н Георги Попов; за министър на информацията и изкуствата г-н Димо Казасов; за министър на индустрията и занаятите г-н Христо Лилков и за председател на Върховния стопански съвет г-н Добри Терпешев.

Издаден в София на 31 март 1946 г. Регенти: Венелин Ганев, Цветко Бобошевски, Тодор Павлов.“

Министерският съвет, след като беше утвърден с току-що прочетените укази, се събра още сутринта на 31 т. м. и в едно заседание обсъди въпроса за бъдещата дейност и насоките, които ще трябва да се дадат на управлението. В едно от следващите заседания Министерският съвет още веднаж очерта и оточни тия въпроси в съответна декларация на правителството, която съм изпълномощен от Министерския съвет да ви направя достойни. (Чете)

„Г-да народни представители! Правителството, което се представя днес пред Парламента, бе образувано с вашето непосредствено и широко съдействие. Това е напълно съобразно с духа на новото действително демократично и парламентарно управление, което Отечественият фронт установи в нашата страна. Ние сметнахме за първа наша длъжност да се явим пред вас, народните избраници, и да ви изложим накратко главните линии на дейността, която правителството възнамерява да проведе с вашата подкрепа и одобрение, в съгласие с гласувания от Народното събрание отговор на тронното слово.

Г-да народни представители! Нашата програма има за основа началата и идеите на Отечествения фронт. Тя се вдъхновява преди всичко от историческото дело на 9 септември, което откри за България и за българския народ нови светли хоризonti. Нашата главна задача ще бъде следователно да продължим и засилим прилагането на програмата на Отечествения фронт, за да отговорим възможно най-пълно на нуждите, желанията и очакванията на нашия народ. В това отношение ние никак не подценяваме големите мъчнотии, които трябва да се преодолеят от управлението и които са, повече или по-малко, едно общо явление за всички страни в сегашния следвоенен период. Тези мъчнотии за нашата страна са толкова по-големи, вследствие на обстоятелството, че България бе превърната от бившите фашистки управници в сателит на хитлеристка Германия, както и вследствие на небивалата миналогодишна сурша, която извънредно много затрудни прехраната на населението и добитъка. Но ние сме твърдо убедени, че с вашето съдействие и с патриотичните усилия на целия български народ новото правителство ще успее да преодолее всички тези трудности и да изпълни важните и отговорни задачи, които стоят пред него.

Г-да народни представители! Едва ли е нужно да изтъкваме, че следваната досега от България външна политика ще продължи без всякаква промяна. Защото тази външна политика, по общо признание, напълно отговаря както на чувствата и тежкенията на българския народ, така и на неговите трайни национални интереси. Тя е политика на мир и приятелство с всички свободолюбиви и демократични народи. Тя е преди всичко политика на вечна дружба и братство с великия Съветски съюз — нашия двоен освободител, към който нашият народ храни безпределна любов и признателност. (Бурни ръкоплекания) Тя е политика на приятелство спрямо великите западни държави — Американските съединени щати и Великобритания, към народите на които ние сме се отнасяли винаги с дълбоко уважение. (Ръкоплекания) Тя е политика на братско единение и тясно сътрудничество и с другите славянски страни, на първо място със съседната нам народна федеративна република Югославия. (Ръкоплекания), с която все повече ще развиваме нашето сближение в интереса на двете страни и на сътрудничество между балканските народи, а така също с Полша и Чехославия. (Ръкоплекания) Ние ще положим всички усилия, за да съдействуваме за все по-пълното аякчаване на установените приятелски отношения с Франция, към чийто народ ние винаги сме имали най-добри чувства. (Ръкоплекания) Ние ще продължим укрепването на нашите приятелски отно-

шения с нова демократична Румъния и желяем да поддържаме добросъседски отношения и с другите наши съседи. (Ръкоплекания) В тази насока ние от наша страна не ще пренебрегнем нито едно усилие за заздравяване на демокрацията и мира на Балканите. (Ръкоплекания)

Като говорим за нашата външна политика, ние трябва тук да отбележим, че нам предстои една особено важна задача — да сключим договор за мир. Правителството ще направи своевременно всичко, което зависи от него, за да отстои най-добре интересите на страната. То разчита в това отношение на единодушната подкрепа на целия български народ и се надява, че правителствата на трите велики демокрации ще оценят правилно усилията и жертвите и ще зачетат законните интереси на нашия народ. (Ръкоплекания)

Вие знаете, че на два пъти Отечественият фронт положи искрени усилия да изпълни Московското решение на министрите на външните работи на трите велики сили относно България. За съжаление, тия усилия не завършиха с желания резултат, поради това, че опозиционните групи проявиха една с нищо неоправдана непримиримост, опитвайки се да използват положението за свои егоистични цели, с което затрудняват уреждането на международното положение на България. Ние се надяваме, че тези усилия на Отечествения фронт ще бъдат правилно оценени.

Г-да народни представители! В областта на вътрешната политика новото правителство ще се стреми да затвърди установения демократичен ред и законност. То е длъжно да заяви, че никому няма да бъде позволено да нарушава законите, нито да смущава общественото спокойствие под какъвто и да било предлог. Злоупотребенията с гражданските свободи и права ще се наказват, както ще се наказват и злоупотребенията с властта. (Ръкоплекания)

Правителството няма да изостави мерките на снизхождение спрямо провинени и осъдени лица, но от тях ще могат да се ползват само ония, които са заслужили това с поведението си и доколкото тези мерки не биха били във вреда на общественото спокойствие и сигурност.

Все по пътя на пълното демократизиране на всички обществени и държавни институции правителството възнамерява да ви сезира с един закон за селските и градските общини, приемането на който ще ни позволи да пристъпим и към общински избори. (Ръкоплекания)

Както е известно, много от промените, които направихме и предстои да направим за пълното демократизиране на управлението и за изпълнението на отечественофронтваската програма, не съответствуват с някои остарели форми и постановления на Търновската конституция.

Ето защо необходимо е да се свика Велико народно събрание. (Ръкоплекания) за да прегледа конституцията, да направи съответните изменения и да ликвидира с монархическия институт. (Бурни и много продължителни ръкоплекания и викове: „Браво!“ Всички стават прави. Викове „ура!“ Възгласи: „Долу монархията!“ „Да живее народната република!“)

За тая цел правителството ще ви предложи съответен законопроект.

Г-да народни представители! Особено голямо внимание и значение правителството ще отдаде на стопанските проблеми и не ще пренебрегне нито една мярка, която би била от естество да подпомогне стопанското възстановяване и развитие на страната.

Преустройството на стопанските служби, което се направи неотдавна с закона за учредяването на двете нови министерства, ще бъде напълно използвано за тази цел.

Също така ние ще вземем подходящи мерки, за да поставим в пълна служба на народното стопанство държавния, кооперативния и частния стопански сектори, които трябва да си сътрудничат хармонично за постигането на една обща жизнена цел — благоденствието на българския народ. (Ръкоплекания)

На всички честни и добросъвестни стопански дейатели ще се предостави широка възможност за творческа дейност, а хищничеството и вредителството ще се преследват и наказват безмилостно. (Ръкоплекания)

В това отношение правителството ще се ръководи от очертаната неотдавна тук в Парламента през време на разискванията по бюджета на държавата творческа стопанска политика и смята за една от най-съществени и належащи свои задачи да направи всичко възможно за практическото приложение на тази политика, отнасяща се до нашето селско стопанство, до националната ни индустрия, занаятите, транспорта, електрификацията, водите, рудите и т. н.

За тая цел правителството ще сезира Народното събрание с редица законопроекти.

Ние сме уверени, че нашите усилия за стопанското и финансовото заздравяване ще бъдат улеснени от работата и ентузиазъма на целия български народ.

С искрено задоволство тук трябва да отбележим факта, че преговорите със съветското правителство за нова стопанска спогодба, които са към своя край, ще приключат с резултати, които ще допринесат съществено за подобрието на стопанското и финансовото положение на България.

Ние очакваме също в най-скоро време да се развият и оживят търговските ни отношения с Чехославия и Полша, за което са налице най-добри взаимни разположения.

Ще се продължат усилията за нормализиране стопанските отношения и с други страни.

Правителството счита като една много важна своя задача запазенето зрявната на националната монета и все по-пълното укрепване на нашето финансово стопанство, както и най-целесъобразното използване на кредитното дело за стопанско строителство.

Така също правителството счита за нужно да се осъществи възможно по-справедливо разпределение на данъчното бреме.

Затова с това ние ще изтъгнем нашите усилия, за да задоволяваме във възможно по-широка мярка при сегашните изключителни

тежки условия най-острите и неотложни нужди на населението за храна, облекло и топливо.

Във всички останали области, като социалната политика, защитата на труда, народното здраве, народната просвета и култура, народната отбрана и др., правителството ще има за ръководно начало програмата на Отечествения фронт, в която е отразено най-правилно това, което страната очаква. (Ръкоплескания)

Да народни представители! Правителството ще продължи в общи линии политиката на предшестващото правителство с още по-голямо усърдие, плаомерност и енергия, за да отговори все по-пълно на народните нужди и интереси. Нашият път е ясно очертан — това е пътят на Отечествения фронт. (Ръкоплескания)

Нашата основна политическа линия е определена и твърда; тя е линията, начертана от програмата и живите дела на Отечествения фронт. (Ръкоплескания) А Отечественият фронт, по нашето разбиране, е не само символ на народното единство, но и реално възбуждане на това единство, в което се сливат за вярна служба на нова демократична България всички прогресивни и патриотични сили на страната. (Ръкоплескания) Той е също така най-мощната и необходима гаранция за осъществяване великото дело на 9 септември.

Ето защо правителството, което днес се представя пред вас, смята за необходимо да заяви че, за разрешение на своите тежки и отговорни задачи то ще разчита на единството на народните сили, осъществено в Отечествения фронт, и на активността на неговите комитети. То ще разчита на здравия съюз на отечественофронтовските партии и на тяхното искрено сътрудничество.

Но на нас са необходими преди всичко вашата подкрепа и вашето доверие.

Ние се постаряхме да ви очертаем съвършено накъсо в настоящата декларация основните линии на нашата дейност. Правителството чувства огромната тежест, която се слага върху него в днешните трудни за страната моменти и съзнава ясно историческата отговорност, която поема, като пристъпва към своята работа. То е убедено, че с доверието и подкрепата на представителите на народа ще може да изпълни своя дълг към нашата родина.

Да живее свободна, независима, демократична и мощна България! (Бурни и продължителни ръкоплескания от всички министри и народни представители, които са станали прави)

Да живее българският народ! (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Да живеят народните избраници! (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Йордан Пикарев (з): Да живее правителството!

Власи Власовски (к): Да живее второто отечественофронтовско правителство!

Председател Васил Коларов: Пристъпваме към разисквания.

Има думата народният представител г-н д-р Минчо Нейчев.

Д-р Минчо Нейчев (к): (От трибуната, посрещнат с бурни и продължителни ръкоплескания от министрите и народните представители, които са станали прави) (Чете)

Декларация на Българската работническа партия (комунисти). Парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) посреща с задоволство образуването на второто отечественофронтовско правителство на България под председателството на г-н Кимон Георгиев, както и декларацията, с която днес то се представя пред Парламента. Нашата група изказва пълно си доверие на това правителство и ще му оказва всичкото си съдействие, за да може то успешно да разреши големите задачи, които стоят пред него.

Горичката от искреното желание да бъдат отстранени и последните възможни пречки за по-бързото благоприятно уреждане на международното положение на България, парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) одобрява напълно повтаряния опит на г-на министър-председателя Кимон Георгиев да постигне споразумение с представителите на двете опозиционни групи на базата на решението на Московската конференция, за да бъдат включени в състава на новото правителство двама подходящи представители на поменатите групи, готови да сътрудничат лоялно в него. В изпълнение на тая задача г-н Кимон Георгиев прояви искреност, търпение и такт. Отговорността за неуспеха на тоя опит, по всеобщо убеждение, пада всецяло и изключително върху ръководителите на опозиционните групи, които в своите когерентни домогвания за властта имаха наглостта да искат разтурянето на Народното събрание, избрано от подавяващото мнозинство на народа с небивало единодушие и ентузиазъм и при пълна свобода и ред. (Ръкоплескания) С това ръководителите на опозицията обявяват борба на българския народ и несъмнено те ще получат от народа заслужената награда за техните престъпления. (Ръкоплескания)

Парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) се солидаризира напълно с декларацията на правителството, че неговата главна задача ще бъде да продължи и засили осъществяването на програмата на Отечествения фронт, като се възбужда преди всичко от историческото дело на 9 септември. Тя приветства заявлението на правителството, че то с още по-голяма енергия и без никакво колебание ще продължи досегашната изпитана външна политика на Отечествения фронт, която осигурява свободата и националната независимост на нашия народ и му спечели многобройни приятели в чужбина. Повелителен дълг на всички здрави патриотични сили в нашата страна е да се сплотят около правителството и да обединят усилията си за сключването в близко време на един достоен и справедлив мир. Ние приветствуваме също заявлението на правителството, че то ще положи особени грижи за затвърдяването на демократическия ред и законност, като преследва с всичката строгост на закона всяко злоупотребиение с гарантираните

граждански свободи за противонародни цели, както и всяко злоупотребиение с властта.

Парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) посреща с особено задоволство декларацията на правителството, че то ще отдаде преднина на разрешението на жизнените стопански, социални и културни проблеми, и тя изказва твърдата си увереност, че още до края на тази сесия Народното събрание ще бъде сезирано с законодателните мероприятия, упоменати в тревното слово, които досега не са могли да бъдат проведени, а така също и с редица други наредени мероприятия, като създаването на централен ценов институт при Върховния стопански съвет, закон за самонадържката на държавните предприятия, закон за държавно-застрахователното дело, за монопол на тютюна, за прогресивно-подходящ данък и др. (Ръкоплескания) Предстои да бъде развита една енергична, трезва и напълно реална стопанска политика в областта на зелското стопанство, националната индустрия, занаятите, транспорта, електрификацията и използването на подземните богатства. Ние очакваме също така, че правителството ще направи всичко възможно за твърдото приложение на двата важни закони, гласувани неотдавна от Народното събрание, а именно закона за конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти и закона за трудовата поземлена собственост. (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Вземайки акт от заявлението на правителството, че то ще сезира Народното събрание с законопроект за свикване на Велико народно събрание, което да ревизира конституцията и премахне монархическия институт, парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) от своя страна подчертава, че преуспяването на България в народна република отговаря на единодушната воля на народа, който с нетърпение очаква осъществяването на това историческо дело. (Бурни и продължителни ръкоплескания от министрите и народните представители)

Гласове: Да живее републиката!

Д-р Минчо Нейчев (к): В заключение, парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) изказва своята твърда увереност, че новото правителство, както по своята организация, която ще бъде усилена с назначаването и на помощник-министри, така и по своя персонален състав, представлява гаранция за едно още по-голямо единство и още по-голяма умелост в решаването на държавните проблеми, за още по-голяма твърдост и решителност в управлението на държавата и изграждането на свободна, независима, демократична и мощна България. (Ръкоплескания) При изпълнението на своите задачи, правителството може да разчита на пълната поддръжка на нашата парламентарна група, както и на цялата наша партия във от Народното събрание. (Бурни и продължителни ръкоплескания от всички министри и народни представители, които са станали прави)

Да живее второто отечественофронтовско правителство, възглавявано от г-н Кимон Георгиев! (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Гласове: Да живее!

Д-р Минчо Нейчев (к): Да живее българският народ, сплотен в Отечествения фронт! (Бурни и продължителни ръкоплескания от всички министри и народни представители, които са станали прави)

Гласове: Да живее!

Д-р Минчо Нейчев (к): Да живее нова демократична България! (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Гласове: Да живее!

Председател Васил Коларов: Думата има народният представител г-н д-р Михаил Геновски.

Д-р Михаил Геновски (з): (От трибуната, посрещнат с бурни и продължителни ръкоплескания от всички министри и народни представители, които са станали прави) (Чете)

Декларация на парламентарната група на Българския народен земеделски съюз по повод образуването на второто правителство на Отечествения фронт. Другари народни представители и представители! Парламентарната група на Българския народен земеделски съюз посреща с пълно одобрение новото отечественофронтовско правителство, съставено от г-н Кимон Георгиев, в което са застъпени отечественофронтовските политически организации така: Работническата партия — комунисти с четирима представители; Българският земеделски народен съюз — с четирима представители; Народният съюз „Звено“ — с четирима представители; Българската работническа социалдемократическа партия — с двама представители; Радикалната партия — с един представител и безпартийните среди — с един представител.

Не само численото съотношение на отечественофронтовските партии, но и личният състав на правителството му придават напълно отечественофронтовски облик, и това е основната и напълно достатъчна гаранция за продължение неотклонно, смело и устремно историческата политическа линия, която победата на народните сили на 9 септември 1944 г. начерта.

Земеделската парламентарна група констатира, че докато г-н Кимон Георгиев и целият Отечествен фронт дадоха пълна възможност на опозицията да пресъди своето собствено поведение, важноста на историческия момент, интересите на нашата родина и ясен съгласен на Московското решение, самата опозиция се опита да използва този случай за недостойна политическа пропаганда с единствената цел да постави под съмнение силата и спелването на Отечествения фронт. Тая опозиция по време на разговорите за съставяне на новото правителство покази своя истински противотечествено лич. Затова Земеделската парламентарна група намира, че няма никакъв причини дори за съжаление, загдето опозицията не изпълни и този

път Московското решение (Ръкоплекскания), а трябва още веднаж и за последен път да стане ясно на всички, че в страната има само една голяма ръководна политическа сила — Отечественият фронт, който е в състояние достойно да защити интересите на народа и на България, а в лицето на новото правителство тази сила е намерила действително отражение. (Ръкоплекскания)

Парламентарната група на Българския народен земеделски съюз посреща с радост изявлението на правителството, че то ще продължи творческото дело на досегашното отечественофронтовско правителство в духа на платформата на Отечествения фронт и в съгласие с тронното слово и отговора на същото и очаква да бъдат поднесени във възможно най-скоро време набелязаните там и непредставени още на Народното събрание големи и творчески законодателни дела: за определяне цените на земеделските произведения, за пенсията на земеделските стопани, за прогресивно-подоходния данък, за избиране на общински съветници и за защита на майчинството и детството. Нещо повече, Земеделската парламентарна група очаква от новото правителство да бъдат предложени на Народното събрание още и множество други законопроекти, неупоменати и в тронното слово, какъвто е например законопроектът за окончателна ликвидация на въпроса за старите задължения. (Ръкоплекскания)

Земеделската парламентарна група, като отдава нужното значение за заемане важното и отговорно Министерество на правосъдието от един виден юрист, изхождащ от средата на Българския земеделски народен съюз, което тя възприема и тълкува като гаранция за неотклонно продължение и провеждане на една напълно народна и отечественофронтовска правосъдна политика, подчертава дебело, че ако бил издигнат на особена висота престижът на българския съд, ако на мястото на остарял принцип за съдийска несменяемост се усвои намереният място в програмата на Българския земеделски народен съюз и отдавна възприетият и приложен на дело в други демократични страни принцип на изборност на съдите. (Ръкоплекскания)

Земеделската парламентарна група напълно одобрява изявеното в правителствената декларация становище за поддържане един курс на вътрешен мир и политическа хармония в страната, за осъществяване на която цел правителството обещава да затвърди установения в страната действително демократичен режим, като не позволява никому да нарушава законите и да смущава общественото развитие, като се наказва строго както всяко злоупотреби с властта, така и всяко злоупотреби с гражданските права и свободи.

Народното събрание посреща новото правителство с нескривано и напрегнато очакване да се засили още повече работата на изпълнителната власт на стопанския фронт. След страотните поражения, които войната и миналогодишната суша причиниха на българското народно стопанство, сега ние очакваме не само да се възстановят и преодолсят окончателно тези последици, но и да се гласне на нашата страна напред към стопански и културен възход, за което ние смятаме, че ще допринесе особено много създаването на две нови стопански министерства, които за първи път са представени в новото правителство.

Земеделските народни представители, верни последователи на бащите на Александър Стамболийски, Райко Даскалов и Цанко Бакалов, посрещат с радост и въздушевание оная част от правителствената декларация, която се отнася до предприемане необходимо за свикване на Велико народно събрание и обявяване България за народна република. (Викове: „Браво!“ Бури и продължителни ръкоплекскания и „Ура!“ Членовете на бюрото, министрите и народните представители стават прави)

Гласове: Да живее народната република!

Д-р Михаил Геновски (з): Накрая парламентарната група на Българския земеделски народен съюз подчертава най-важното от правителствената декларация — становището на правителството по външната политика на страната. Българският народ се възхищава от делото на свободлюбивите народи, желяе изграждането на един траен творчески мир, който да създаде възможност за по-тесно приятелство между всички демократични народи в света, но земеделската парламентарна група подчертава особено важността на принципа за най-близки отношения с нашите демократични съседни, и особено с братска Югославия, (Ръкоплекскания) и за неотклонно и непрестанно осъществяване на най-важните точки от платформата на Отечествения фронт — за вечна дружба между българския народ и народите на могъщия Съветски съюз под закрилата на великия Сталин. (Бури и продължителни ръкоплекскания и многократно „Ура!“ Членовете на бюрото, министрите и народните представители стават прави)

Да живее новото отечественофронтовско правителство! (Ръкоплекскания и гласове „Да живеят!“)

Да живеят нашите народни министри! (Ръкоплекскания и гласове „Да живеят!“)

Да живеят извоюваните с толкова кръв и страдания свобода и народовластие на отрушения български народ! (Ръкоплекскания и гласове „Да живеят!“)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Христо Тодоров.

Христо Тодоров (зв): (От трибуната, посрещнат с ръкоплекскания) Г-жи и г-да народни представители! Ние чухме декларацията на правителството. И по стил, и по форма тя е издържана. Тя е тъй добре основана на отечественофронтовската програма, прогласена след 9 септември, че би могла да служи и за днес, и за утре. В нея са набелязани главно две големи мероприятия, които правителството ще има да изпълни и които привличат особено вниманието на всички — произвеждане на общински избори, както и избори за Велико народно събрание, което ще ликвидира с монархията и ще постави осъществително на българската народна република.

(Ръкоплекскания и гласове „Да живее републиката!“ Членовете на бюрото, министрите и народните представители стават прави)

Като правителствена декларация, като минимална програма за следване в най-близко бъдеще, ние, парламентарната група на Народния съюз „Звено“, вземайки пред вид всички трудни обстоятелства, в които се движи нашият живот и по вътрешна, и по външна линия; вземайки пред вид нуждата от едно добро сътрудничество между правителството и Народно събрание, сътрудничество, на което несъмнено правителството разчита, за да изпълни дълга си, ние, казвам, парламентарната група на Народния съюз „Звено“, заявяваме, че ще дадем пълната си подкрепа, за да може правителството да изпълни трудните задачи, които му предстоят.

Народният съюз „Звено“ остава неизменно верен на спасителната за страната отечественофронтовска политическа линия, възприета на 9 септември, и счита, че новото правителство притежава всички качества, за да може с успех да следва тая основна линия както във външно, така и във вътрешно отношение.

Г-жи и г-да народни представители! Изминатото време от образуването на първия кабинет на Отечествения фронт досега показва, че бойният съюз на петте демократически сили е действително най-пригодната за времешата, която преживяваме, опора за политическия живот в страната, и че тая формация трябва да се запази. Промяната на правителството и начинът, по който се извърши, идва да потвърди здравината на Отечествения фронт, който понесе много лесно тая криза, чрез която се подготви за нови борби за утвърждаване на едно здраво демократично и творческо управление в страната.

Народният съюз „Звено“ и при тия преговори за изграждане на новото правителство даде ново доказателство за голямата отстъпчивост и дух на компромис и примиряване, които неотменно е проявявал досега при всички по-големи събития, свързани с проявяването и запазването на Отечествения фронт. Когато се е искало жертви от отделни партии и отделни отечественофронтовци, „Звено“ винаги е считал, счита и сега, че никоя жертва не е голяма, пом е за доброто на родината и за успеха на спасителното дело на Отечествения фронт.

Настъпната промяна в кабинета ще внесе, разбира се, и известни изменения в някои отношения; тя ще послужи да активизира още повече партиите, които съставляват Отечествения фронт, защото през време на преговорите по съставянето на новото правителство всички те се убедили, от какво голямо значение за всяка партия са активните и дисциплинирани кадри, които контролират своите представители в кабинета и са готови всеки момент да ги подкрепят и последват за всяка необходима акция. Промяната ще послужи също така за един урок на още по-голяма взаимност и взаимно зачитане между партиите, защото всички, абсолютно всички, партии на Отечествения фронт се убедили по един окончателен начин, че една без друга не могат, че никоя от отечественофронтовските партии не може да претендира, че би могла сама да се нагърби в този момент с управлението на страната и да я изведе до благополучен мир. В това отношение добре стана, че през тия десет дни се повелоха преговори между партиите, изясниха се съюзните им становища и се турн край на много увлечения и съмнения, които в някои места бяха създали известни пакости в отношенията между тия партии.

Парламентарната група на Народния съюз „Звено“, вижда в декларацията на правителството всички заложби да се пристъпи към едно още по-голямо раздвижване на стопанския живот на страната чрез все по-голямо насърчаване от страна на правителството на всички обществени и частни инициативи. „Звено“ ще даде пълната си подкрепа за това стопанско раздвижване, основата за което е преди всичко пълен ред и обезпечаване равно зачитане на законите от всички.

Г-жи и г-да народни представители! Много неща, и то все към добро, се изменчиха и още повече ще се изменят в бъдеще, следствие на тая криза, следствие на тези изменения и на настъпната след това промяна. Едно само не се промени и не стана нужна да се промени: то е вярата във воената досега външна политика на българското правителство. Тая политика остава неизменна и по новото правителство, и ние се надяваме, че тя ще се следва със същата настойчивост и със същото пълно доверие в избликния път. Настъпната лична промяна в титулярството на Министерството на външните работи не означава никаква промяна в това отношение, нито за оная, който поема сега отговорното ръководство нито за оная, който слиза на банките при своите приятели — и двамата ще продължат от новите си места да работят със същата преданост и вяра за продължаването и занаят на тая спасителна за България външна политическа линия, установена на 9 септември. (Ръкоплекскания)

Така че парламентарната група на Народния съюз „Звено“ застава твърдо на становището, че досегашната външна политика, водена от правителството на Отечествения фронт, е единствено възможната политика при сегашните международни обстоятелства и единствено полезната, която ще позволи на българския народ постепенно да спечели доверието на нашия освободител — великия руски народ, както и пълното доверие на западните демократически народи, на които след победоносната война е предоставено да редят съдбините на света.

Съставът на новото правителство, начело с нашия мъдър отечественофронтовец и изпитан политически приятел г-н Кимон Георгиев (Ръкоплекскания), е една здрава гаранция, че не само нашите стопански и вътрешно-политически позиции ще бъдат достойно зашицавани и подподржани, но и че нашите международни позиции ще бъдат най-здравно и най-компетентно устоявани, както пред разните чужди държави, така и като поед конференцията на мира. Ние най-приятелски подподржаме другарите министри и не се съмняваме в техния успех, който ще е успех, за България и за Отечествения фронт.

Парламентарната група на „Звено“ намира, че бяха направени от страна на г-н Кимон Георгиев най-искрени опити за привличане на отечественофронтовската опозиция в новообразуващото се правителство в рамките на Московското споразумение. За съжаление, тия опити не успяха, макар и да бяха създадени от г-н Кимон Георгиев предпоставки за едно вадлежно участие в правителството на ония среди, които бяха с нас на 9 септември и дълги месеци след това.

Г-жи и г-да народни представители! „Звено“ се надява, че като се обезпечи едно още по-пълно сътрудничество между правителство и народно представителство, ще може да се засили още повече предприетото вече парламентаризиране на нашето управление, ще може да се усъвършенствува още повече сътрудничеството и доверието между партиите, съставляващи Отечественния фронт, които по този начин ще се отдадат на още по-пълно и плодотворно за държавата съревноуване за изграждане благоденствието и напредъка на нашия народ.

Да живее второто правителство на Отечественния фронт!

Да живее българският народ!“ (Ръкоплескания и гласове: „Да живеят!“ Членовете на бюрото, министрите и народните представители стават прави)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н д-р Георги Атанасов.

Д-р Георги Атанасов (с): (От трибуната. Посрещнат с бурни ръкоплескания и ставане на крака от всички) Г-да народни представители! Явявам се да изразя становището на парламентарната група на Работническата социалдемократическа партия по въпроса за новото правителство. Това становище се изразява в декларацията на тази парламентарна група, която декларация аз ще ви прочета. (Чете)

„Парламентарната група на Българската работническа социалдемократическа партия, като изслуша декларацията на второто отечественофронтовско правителство, съставено на 31 март 1946 г. и като има пред вид:

Че създаването на новото правителство е утвърждаване на пълното демократизиране на нашата страна и установяване на истинско парламентарно управление съобразно волята на българския народ, изразена на 18 ноември 1945 г. в изборите за XXVI обикновено Народно събрание;

Че същото правителство се вдъхновява от възвестената на 17 септември 1944 г. програма на Отечественния фронт, която след 9 септември 1944 г. има историческата заслуга, че отстрани в нашето общество развито пакостното влияние на фашистките режими и продължава да ликвидира всички остатъци от тия режими;

Че правителството при изпълнението на своята програма е пред големи затруднения поради страхотното наследство на миналите фашистски режими в областта на стопанския ни живот и финанси, както и поради претърпените поражения в народното ни стопанство вследствие на небивалата суша през 1945 г.;

Че правителството ще продължи следваната досега от България външна политика, която е единствено спасителна за страната ни, защото я избави от грозящата я катастрофа, към която я тласкаха бившите фашистски режими, отстраняйки международната изолация на България и създаде вечна и неразривно приятелство с народите на Съветския съюз, със свободолюбивите и демократически народи на Англия, Съединените щати и Франция, а също и с останалите братски славянски страни, преди всичко с народите на Югославия;

Че отечественофронтовската власт направи всичко зависещо от нея да изпълни препоръките на трите велики демокрации за включване в правителството на опозиционните демократични групи, които заявяват, че не отричат програмата на Отечественния фронт, но в това не успя, поради неправилното разбиране от опозицията на историческия момент, който преживява страната ни, и отказа ѝ да сътрудничи лоялно на властта;

Че изявлението на правителството, че ще направи всичко, за да затвърди установения демократичен ред и законност, като ще води борба срещу всички нарушители на законността, смутителите на общественото спокойствие и злоупотребителите с гражданските свободи и права, отговарят на желанието на българския народ;

Че желанието на правителството да прояви снисхождение към оскъдените лица при посочените в декларацията му условия е в хармония с желанието на народа, защото с това се полчептава различното отношение към провинилите граждани от отечественофронтовската власт, от това, което имаха в миналото фашистките режими;

Че желанието на правителството да създаде нов закон за гражданските и селските общини и да произведе избори за общински съветници е временно и с това се отива към пълно демократизиране на нашата страна;

Че идеята на правителството да свика Велико народно събрание за изменение на всички текстове на конституцията, които са несъобразни с духа на новото време, и за учредяване на първата Българска република (Бюрото, министрите и народните представители стават прави и продължително ръкоплескат), е напълно съобразна с разбиранията на българския народ, в сърцето и душата на който монархизмът никога не е пушал дълбоки корени; (Ръкоплескания)

Че изявлението на правителството, че ще проведе творческа политика за пълното стопанско възстановяване на страната, като поощри инициативи на държавния, кооперативния и частно-стопанския сектори, е в духа на отечественофронтовската програма за създаване на стопанска демокрация;

Че с постигнатите стопански спогодби от правителството със Съветския съюз и други държави се допълва твърде много за развитието на нашата индустрия, занаяти, транспорт и др.;

Че запозването здравината на нашата монета е въдохотваща задача на правителството, оценена и подкрепена правилно от българския народ чрез живото му участие в заема на свободата;

Че всички мерки на правителството, целящи задоволяване нуждите на нашия народ за прехрана, облекло, топливо, жилища и др., се посрещат с задоволство;

Че гаранция за пълното осъществяване на оповестената правителствена програма са стоящите зад правителството народни сили, обединени в Отечественния фронт, единствената обществена творческа сила в страната ни днес, единодушно декларира:

Одобрява правителствената декларация и заявява, че дава своята безрезервна подкрепа и доверие на правителството, за да може с общи усилия да се реализира програмата на Отечественния фронт, да се стигне до благоприятен мир за страната и да се изгради свободна, демократична, благоденствувача и културна България. (Ръкоплескания)

Да живее второто отечественофронтовско правителство! (Ръкоплескания)

Да живее свободният български народ!“ (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Стефан Габровски.

Стефан Габровски (р): (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания) (Чете) „Декларация на Българската радикална партия. Г-да народни представители! Парламентарната група на Радикалната партия посреща с задоволство декларацията на новото правителство на Отечественния фронт, защото вижда в нея отражение на желанието на правителството да служи честно и въодушемено от висок патриотичен въз на истинските интереси на българския народ.

Насоките на външната и вътрешната политика, както и мероприятията от стопански характер, начертани в общи линии в правителствената декларация, която ние току-що изслушахме, стигват на въздълението на нашия народ и се покриват със стремежите на широките народни маси за демократическо устройство на държавата във всичките ѝ области.

Набелязаните мерки за стопанско възстановяване, което правителството ще проведе чрез съгласуване на инициативите и дейността на държавния, кооперативния и частния сектори, ще се посрещнат с радост от народа, защото отговарят на устрема на гражданската част от него за повече социална правда и повече грижи на държавата за поминъка на населението. (Ръкоплескания) В рамките на тия усилия пожелаваме да се насърчат активно занаятчийството, дребните земеделски стопани и прогресивните индустриалци и търговци. Надяваме се, че правителството ще направи възможното и за подобрене материалното положение на чиновничеството. (Ръкоплескания)

Продължението на следваната досега външна политика, която България води от 9 септември, политика на вечна дружба с великия Съветски съюз, на приятелство с великите западни демокрации и на братско единство със славянските народи и на първо място с федеративната република Югославия (Ръкоплескания), се одобрява от българския народ и единствено му обезпечава мир и по-светли бъднини.

Г-да народни представители! Също така оповестената в декларацията на правителството ясна воля на управлението, да затвърди демократическия порядък и законността в страната, отговаря на правното чувство на нашия народ. Не ще съмнение, че и политиката на пълно демократизиране на държавните и обществени институти, за което се говори в декларацията, е в хармония с програмата на Отечественния фронт и с демократическото настроение на целия български народ.

В провеждане на тази политика, правителството има да се справи с големи затруднения, но с честните си усилия, с доверието на Народното събрание и с подкрепата на народа то ще ги преодолее.

Нашата парламентарна група, въодушевена от принципите на демократичната и свободата и с вяра в историческия път на Отечественния фронт, ще даде пълна подкрепа на правителството, защото никога повече от днес правителство и Парламент не са се въодушевявали от общото желание за явна служба за установяване републиканския режим.“ (Бюрото, министрите и народните представители стават прави и продължително ръкоплескат).

Георги Колев (з): Смърт на монархизма! Да живее републиката!

Стефан Габровски (р): „Г-да народни представители! От името на парламентарната група на Радикалната партия заявявам, че ние одобряваме правителствената декларация и изказваме доверие на новото правителство на Отечественния фронт под председателството на г-н Кимон Георгиев. (Ръкоплескания)

Да живее българският народ!

Да живее отечественофронтовското ново правителство!“ (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Постъпило е следното предложение за дневен ред: (Чете)

„Народното събрание, след като изслуша декларацията на правителството, прочетена от г-н министър-председателя Кимон Георгиев, и като взема под внимание заявленията на парламентарните групи по повод на правителствената декларация, изказва същото пълно доверие на правителството и му обещава поддръжката си в изпълнение програмата на Отечественния фронт и довършване държавното дело на 9 септември. Подписали:

За парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти), председател Георги Димитров.

За парламентарната група на Българския земеделски народен съюз, председател д-р Михаил Геновски.

За парламентарната група на Народния съюз „Звено“, председател Васил Юруков.

За парламентарната група на Българската работническа социал-демократическа партия, председател д-р Георги Атанасов.

За парламентарна група на Българската радикална партия, председател Филип Филипов. (Ръкоплескания)

Поставям на гласуване предложения дневен ред. Моля г-да народните представители, които са съгласни с предложения дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Бюрото, министрите и народните представители стават прави и продължително ръкоплескат)

Постъпил е законопроект за изменение и допълнение на закона за финансово облекчение и заздравяване на общините. Законопроектът ще бъде раздаден на народните представители и поставен на дневен ред.

За следното заседание, което ще се състои утре, 15 часа, се предлага следният дневен ред:

1. Избиране членове на парламентарната контролна комисия при Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове.

2. Попълване на комисията по Министерството на външните работи и на изповеданията с двама души и комисията по Министерството на финансите с един на мястото на станалите министри, членове от същите комисии.

3. Избиране членове на комисии по Министерството на индустрията и занаятите и по Министерството на електрификацията, водите и природните богатства.

Първо четене на законопроектите:

Председател: **ВАСИЛ КОЛАРОВ**

4. За изменение и допълнение на закона за финансово облекчение и заздравяване на общините.

5. За изменение и допълнение на чл. 237 от закона за народното здраве.

6. За допълнение на наредбата-закон за Българската земеделска и кооперативна банка.

7. За разрешаване безмитния внос на дрехи, обуща и други, подарени от американския помощен комитет „Джойнт“ за бедни евреи в страната.

8. За запазване членуването в съответните взаимнопомагателни и посмъртни каси на длъжностни лица, преминали на служба при Министерството на информацията и на изкуствата.

9. За разрешаване на министъра на информацията и на изкуствата да сключи заем от Пощенската спестовна каса в размер на 100.000.000 лв. и за създаване строителен комитет за доизграждане на Народната библиотека в София.

10. За разрешаване на фондация „Българско дело“ — София, да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка в размер на 110.000.000 лв. за нуждите на българската кинематография.

11. Одобрение решенията на прошетарната комисия, протоколи № 4 и Б.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с този дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Заседанието се вдига.

(Вдигнато в 17 ч. 55 м.)

Секретари: **ЛЮБЕН ГЕОРГИЕВ**
ТОДОР ТИХОЛОВ

Началник на Стенографското отделение: **ДОНЧО ДУКОВ**